УДК 657.47

JEL classification: L41, L49

Альона ХМЕЛЮК

кандидат економічних наук,
доцент,
кафедра фінансів та обліку,
Дніпровський державний технічний
університет, Україна
E-mail: dstukhmelyuk@gmail.com

Юлія АНТОНОВА

Дніпровський державний технічний
університет, Україна
E-mail: antonovayv78@gmail.com

© Альона Хмелюк, Юлія Антонова, 2021

Отримано: 30.10.2021 р.
Прорецензовано: 05.11.2021 р.
Рекомендовано до друку: 16.11.2021 р.
Опубліковано: 16.11.2021 р.

Ця стаття розповсюджується на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0, яка дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії, за умови правильного цитування оригінальної роботи.

Альона Хмелюк (Україна)
Юлія Антонова (Україна)

УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ТА МЕТОДИ КАЛЬКУЛЮВАННЯ СОБІВАРТОСТІ ПОСЛУГ З ПОДАЧІ ВОДИ ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

АНОТАЦІЯ

Вступ. Розглянуто основні принципи функціонування державних підприємств, виокремлено підприємства стратегічного значення для економіки та безпеки країни. Наголошено на значимість установ, що реалізують державну політику у сфері розвитку водного господарства. Підкреслено, що організація обліку в частині формування обсягу та складу витрат (видатків) на державному підприємстві здійснюється у відповідності до чинної національної законодавчої бази та декларується шляхом формування Наказу «Про затвердження Положення щодо облікової політики бюджетної установи». Встановлено, що технічний стан обладнання Управління каналу Дніпро-Донбас є незадовільним, а основні засоби мають суттєвий знос й є непридатними та небезпечними для використання. Ситуація потребує капітальних вкладень на реконструкцію та модернізацію гідротехнічного обладнання. Здійснено порівняльний аналіз калькуляції собівартості послуг, пов'язаних з постачанням води УКДД фактичної на поточний рік та прогнозованої (планової), у випадку збільшення обсягу витрат у зв'язку з реконструкцією основних засобів. Доведено, що такий підхід щодо здійснення заходів з оздоровлення технічного стану збільшить тариф на споживання води майже в 4,35 разів та потребує на додаткові асигнування з державного бюджету. Оцінено методи калькулювання собівартості подачі води та виявлено, що в установі використовується нормативний метод калькулювання з елементами адміністративного регулювання. Доведено необхідність розробки програми поетапного оздоровлення (модернізації та реконструкції) основних засобів. Запропоновані та обґрунтовані види робіт з реконструкції основних засобів УКДД. Підкреслено, що така Програма має стати складовою Загальнодержавної цільової програми.

Мета. Здійснити економічний аналіз технічного стану обладнання каналу; розкрити особливості функціонування державної установи в частині організації обліку та аналізу витрат (видатків); проаналізувати облікову політику підприємства як складову, що забезпечує формування та склад витрат; представити методи та варіанти калькулювання собівартості води: фактичні та прогнозовані (у випадку здійснення модернізації обладнання); розробити заходи і рекомендації з удосконалення обліку витрат, калькулювання собівартості води та оздоровлення технічного стану гідропоруд державного підприємства.

Метод (методологія). Метод системного аналізу, методи причинно-наслідкового аналізу, табличний та графічний методи.

Результати. На основі проведеного дослідження зроблено висновки про необхідність залучення додаткових асигнувань та здійснення реконструкції та модернізації основних засобів державної установи стратегічного значення. Встановлено основні принципи організації обліку в частині формування обсягу та складу витрат (видатків) державної установи; представлено алгоритм калькулювання собівартості послуг, пов'язаних з подачею води та визначено метод калькулювання собівартості одиниці продукції як нормативний з елементами адміністративного регулювання; розроблено Програму реконструкції основних гідротехнічних засобів Управління каналу Дніпро-Донбас.

Хмелюк А., Антонова Ю. Управління витратами та методи калькулювання собівартості послуг з подачі води державних підприємств. *Економічний аналіз*. 2021. Том 31. № 3. С. 206-213.

DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2021.03.206>

Ключові слова: технічний стан; обладнання; витрати; калькуляція послуг; реконструкція; модернізація; облік; аналіз.

UDC 657.47

JEL classification: L41, L49

Alona KHMELYUK

*PhD in Economist,
Associate Professor,
Department of Finance and Accounting,
Dnipro State Technical University, Ukraine
E-mail: dstukhmelyuk@gmail.com*

Yulia ANTONOVA

*Dnipro State Technical University, Ukraine
E-mail: antonovayv78@gmail.com*

© Alona Khmelyuk, Yulia Antonova, 2021

Received: 30.10.2021

Revised: 05.11.2021

Accepted: 16.11.2021

Online publication date: 16.11.2021

This is an Open Access article, distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 license, which permits unrestricted re-use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

Alona Khmelyuk (Ukraine)
Yulia Antonova (Ukraine)

COST MANAGEMENT AND METHODS OF CALCULATING THE COST OF WATER SUPPLY SERVICES OF STATE ENTERPRISES

ABSTRACT

Introduction. The basic principles of functioning of state enterprises are considered, enterprises of strategic importance for the economy and security of the country are singled out. The importance of institutions implementing state policy in the field of water management development is emphasized. It is emphasized that the organization of accounting in terms of the formation of the volume and composition of costs (expenditures) at a state enterprise is carried out in accordance with current national legislation and declared by forming the Order "On approval of the Regulation on accounting policy of the budgetary institution." It was established that the technical condition of the Dnipro-Donbass Canal Management equipment is unsatisfactory, and the fixed assets are significantly worn out and are unusable and unsafe for use. The situation requires capital investments in the reconstruction and modernization of hydraulic equipment. A comparative analysis of the calculation of the cost of services related to the supply of UCD water actual for the current year and projected (planned), in the event of an increase in costs due to the reconstruction of fixed assets. It is proved that such an approach to the implementation of measures to improve the technical condition will increase the tariff for water consumption by almost 4.35 times and requires additional allocations from the state budget. The methods of calculating the cost of water supply are evaluated and it is found that the institution uses the normative method of calculation with elements of administrative regulation. The necessity of developing a program of gradual rehabilitation (modernization and reconstruction) of fixed assets is proved. Proposed and substantiated types of works on the reconstruction of fixed assets UCD. It was emphasized that such a Program should become a part of the National Target Program.

Purpose. Carry out an economic analysis of the technical condition of the channel equipment; to reveal the peculiarities of the functioning of the state institution in terms of the organization of accounting and analysis of costs (expenses); to analyze the accounting policy of the enterprise as a component that ensures the formation and composition of costs; present methods and options for calculating the cost of water: actual and projected (in the case of modernization of equipment); to develop measures and recommendations for improving cost accounting, calculating the cost of water and improving the technical condition of hydraulic structures of a state enterprise.

Method (methodology). Method of system analysis, methods of cause and effect analysis, tabular and graphical methods.

Results. Based on the study, conclusions were made about the need to attract additional allocations and the implementation of reconstruction and modernization of fixed assets of the state institution of strategic importance. The basic principles of the organization of the account concerning formation of volume and structure of expenses (expenses) of the state institution are established; the algorithm of calculating the cost of services related to water supply is presented and the method of calculating the cost of a unit of production is defined as normative with elements of administrative regulation; the Program of reconstruction of the basic hydraulic means of Management of the Dnieper-Donbass channel is developed.

Khmelyuk, A., & Antonova, Y. (2021). Cost management and methods of calculating the cost of water supply services of state enterprises. *Economic analysis*, 31 (3), 206-213.

DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2021.03.206>

Keywords: technical condition; equipment; costs; calculation of services; reconstruction; modernization; accounting; analysis.

Вступ

Держава, як «формальний інститут» має забезпечувати існування своєї спільноти, в першу чергу – матеріальними (стратегічними) благами [1]. Тому, на сьогоднішній день в Україні існує велика кількість установ та організацій, які повністю або частково утримуються за рахунок державного бюджету. Як законодавчо закріплено, такі бюджетні установи є неприбутковими, але окремі з них мають стратегічне значення для функціонування економіки та в деяких випадках, і безпеки держави.

Зокрема, до таких установ можна віднести підприємства, які реалізують державну політику у сфері розвитку водного господарства та гідротехнічної меліорації земель, управління, використання та відтворення поверхневих водних ресурсів. Такі підприємства, в тому числі проводять заходи та роботи, що пов'язані з попередженням шкідливої дії вод і ліквідацією її наслідків, а також здійснюють протипаводковий захист окремих населених пунктів та земель.

Звичайно, бюджетні установи та організації мають власні надходження (спеціальний фонд), отримані в установленому порядку як плату за надання послуг, виконання робіт та інше, згідно з їх функціональними повноваженнями. Кошти спеціального фонду йдуть на проведення заходів, пов'язаних з виконанням основних функцій, які не забезпечені (або частково забезпечені) видатками загального фонду.

Але, реалі сьогодення акцентують, що для досягнення державними установами та організаціями значного економічного ефекту в частині використання загального та спеціального фондів, особливо важливим є питання управління витратами. Саме їх обсяг та склад впливають на функціонування таких підприємств, які в свою чергу мають забезпечувати рівень безпеки держави.

Управління каналу Дніпро-Донбас є бюджетною неприбутковою організацією. Організація утворена та зареєстрована в порядку, визначеному законом та належить до сфери управління центрального органу виконавчої влади Державного агентства водних ресурсів України. Управління каналу Дніпро-Донбас входить до переліку об'єктів державної власності, що мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави. Управління у межах своїх повноважень забезпечує на території Дніпропетровської, Полтавської та Харківської областей вирішення питань щодо експлуатації державних меліоративних систем, використання, збереження та відтворення водних ресурсів, меліорації земель, вирішує в установленому порядку разом з органами виконавчої влади та іншими організаціями питання

забезпечення населення і галузей економіки водними ресурсами, здійснює від імені Державного агентства водних ресурсів України виробничі функції з управління інженерною інфраструктурою меліоративних систем та її окремими об'єктами, що перебувають у державній власності.

Як відомо, на балансі державного підприємства в якості майна значиться вагомий обсяг необоротних активів та запасів як нерелевантні витрати, які потребують щоденного обслуговування, а отже і певних капіталовкладень. Крім того розрахунок планових та фактичних калькуляцій передбачають виконання і соціальних функцій для населення. Адже саме від вартості витрат з надання послуг із подачі води залежить і тариф для населення. Вище викладене свідчить про актуальний спектр піднятої проблематики.

В цілому організаційно-економічні засади управління витратами досліджували ряд вітчизняних вчених, таких як: В. Андрійчук, І. Бойчик, І. Вініченко, А. Даниленко, О. Коцюба, О. Олійник, Г. Павлова, Д. Шиян та інші. Але питання в сфері управління витратами установ та організацій, які реалізують державну політику у сфері розвитку водного господарства та гідротехнічної меліорації земель, досліджені недостатньо та потребують додаткового вивчення.

Мета статті

Метою статті є аналіз технічного стану обладнання каналу; дослідження методів калькулювання собівартості води; розробка заходів та рекомендацій з удосконалення обліку витрат та калькулювання собівартості води та оздоровлення (модернізація) технічного стану обладнання державного підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Будівництво каналу Дніпро-Донбас було розпочато у 1969 році. Функціонувати канал почав у 1982 році. Основне призначення Управління каналу Дніпро-Донбас – своєчасне забезпечення дніпровською водою потреб населення, промисловості, на зрошення земель в Дніпропетровській, Полтавській, Харківській областях, а також виконання санітарно-компенсаційних попусків в р. Сіверський Донець для підтримання нормального еколого-гідрологічного режиму. Маємо відмітити, що головними завданнями виробничої діяльності Управління каналу Дніпро-Донбас є підтримання у технічно-справному стані та експлуатація комплексу гідротехнічних споруд, будівель каналу Дніпро-Донбас, автотранспорту, механізмів, зв'язку та своєчасне забезпечення водою населення,

промислових споживачів і сільськогосподарських споживачів.

Апріорі, організація господарської діяльності управління каналом регламентується, в першу чергу, через його облікову політику. Облікова політика Управління каналу Дніпро-Донбас формується відповідно до правил, які встановлені Міністерством фінансів України та вимог Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV [2], Закону України «Про Державний бюджет України на відповідний рік» [3], Бюджетного кодексу України від 08.07.2010 р. № 2456-VI [4], нормативних документів, що стосуються ведення бухгалтерського обліку та застосування типових форм первинних бухгалтерських документів у бюджетних установах, постанов Кабінету Міністрів України та документів, затверджених наказами Державного агентства водних ресурсів України і Міністерства екології та природних ресурсів України (у частині питань, які координує Мінприроди), Податкового кодексу України [5], Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі, Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку основних засобів, нематеріальних активів, запасів та щодо облікової політики суб'єкта державного сектору, затверджених наказом

Міністерства фінансів України від 23.01.2015 р. № 11 [6].

Дослідивши організацію обліку та аспекти облікової політики Управління каналу Дніпро-Донбас, маємо відзначити, що організація обліку УКДД здійснюється у відповідності до чинного законодавства України без порушень; складовими облікової політики та внутрішнім розпорядчим документом щодо її елементів є Наказ «Про затвердження Положення щодо облікової політики бюджетної установи Державного агентства водних ресурсів України»; надання платних послуг Управлінням каналу Дніпро-Донбас спрямовано на підвищення дієвості та ефективності водогосподарської діяльності, а також покращення економічного стану. Тому, в Наказі, щодо формування витрат, представлено їх склад. Зокрема відмічене, що до складу витрат на надання (виконання) платних послуг належать: прямі витрати на оплату праці; прямі матеріальні витрати; інші прямі витрати; загальногосподарські витрати, у тому числі витрати на оновлення та модернізацію основних засобів, що використовуються для надання платних послуг.

Враховуючи значний термін функціонування каналу, в подальшому дослідженні необхідно акцентувати увагу на суттєвому зносі основних засобів. Оцінка технічного стану наведена в табл. 1.

Таблиця 1. Оцінка технічного стану обладнання УКДД

Показники	2018 рік	2019 рік	2020 рік	Ланцюгові динамічні зміни			
				2019, грн.	2020, грн.	2019, %	2020, %
1. Залишкова вартість основних засобів, грн.	344 979 892	330 715 971	259 664 152	-14 263 921	-71051819	95,9	78,5
2. Коефіцієнт зносу обладнання	0,78	0,80	0,84	0,02	0,04	102,6	105,0
3. Коефіцієнт придатності	0,22	0,20	0,16	-0,02	-0,04	90,9	80,0
4. Показник фондоддачі	0,015	0,021	0,054	0,006	0,033	140,0	257,1
5. Показник фондоємності	67,82	47,94	18,58	-19,88	-29,36	70,7	38,8
6. Обсяг подачі води, грн.	6861254,9	10311856,2	16809250,2	3450601,3	6497394	150,29	163,01

Джерело: особисті розрахунки авторів за даними фінансової звітності УКДД.

Як свідчать дані розрахунків, технічний стан обладнання стратегічного підприємства не витримує жодної критики. Так, рівень зносу обладнання перевищує 80% та має щорічну тенденцію збільшення. Саме на аварійному обладнанні збільшуються обсяги подачі води як в натуральному так і вартісному вимірах. Зокрема, в 2020 році обсяг подачі води в порівнянні з попереднім роком збільшився на 63,01%. Для покращення ситуації, що склалася на теперішній час, а саме поліпшення стану основних засобів,

необхідно здійснювати негайну модернізація та реконструкцію обладнання Каналу.

Враховуючи, що потреби для сталої роботи та ефективного функціонування Управління каналу Дніпро-Донбас не забезпечені (або частково забезпечені) видатками загального фонду, витрати по утриманню необхідно компенсувати за рахунок коштів, отриманих від надання платних послуг.

Акцентуємо, що виробнича собівартість продукції (робіт, послуг) формується відповідно до Порядку визначення вартості та надання платних послуг бюджетними установами, що належать до

сфери управління Державного агентства водних ресурсів України, затвердженого спільним наказом Міністерства екології та природних ресурсів України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України і Міністерства фінансів України від 25.12.2013 р. № 544/1561/1130, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 25.01.2014 р. за № 163/24940 та Методики формування вартості послуг з подачі води на зрошення, промислові та комунальні потреби, розробленої Інститутом водних проблем і меліорації Національної академії аграрних наук України у 2012 році.

Крім того, методи розрахунку калькуляції собівартості води на досліджуваному підприємстві (установі) здійснюються у відповідності до планового розрахунку складу витрат. Так, у

відповідності до прогнозованих виробничих потреб відділень, відділів та служб з управління формування витрат виробництва з обслуговування каналу та надання послуг з подачі води здійснюється збір інформації щодо передбачуваного обсягу та складу витрат. Загальний склад та обсяг витрат акумулюється у службі економіки УКДД, яка приймає остаточне рішення щодо кінцевого калькулювання собівартості води. Тобто, як метод калькулювання собівартості води в установі використовується нормативний метод калькулювання з елементами адміністративного регулювання. Фактична калькуляція собівартості води на 2021 рік представлена в табл. 2.

Таблиця 2. Калькуляція собівартості послуг, пов'язаних з подачею води Управління каналу Дніпро-Донбас в 2021 р.

Назва показника	Вартість витрат, грн./м ³	Питома вага, %
Прямі витрати, в т. ч.:	0,8945	55,32
прямі витрати на оплату праці	0,0890	5,50
прямі матеріальні витрати	0,1229	7,60
інші прямі витрати, в т. ч.:	0,6826	42,22
– оплата електроенергії на перекачку води	0,1513	9,36
Загальногосподарські витрати, у т.ч.:	0,1102	6,82
– капітальні видатки на оновлення та модернізацію основних засобів (10 % від прямих витрат)	0,0895	5,54
Земельний податок	0,6122	37,86
Всього витрат	1,61690	100,00
ПДВ 20 %	0,32338	X
Всього з ПДВ 20 %	1,94028	X

Джерело: за даними реєстрів обліку УКДД та особисті розрахунки авторів.

Таким чином, встановлено, що собівартість послуг з подачі води включає три основних складових:

- 55,32% складають прямі витрати;
- 37,86% – земельний податок;
- 6,82% – це загальногосподарські витрати.

У випадку здійснення негайної модернізації та реконструкції основних засобів досліджуваного підприємства була розроблена прогнозна (планова) калькуляція. Прогнозна (планова) калькуляція з надання послуг, пов'язаних з подачею води Управлінням каналу Дніпро-Донбас на полив зрошуваних земель на поточний 2021 рік включає в себе всі необхідні видатки, та у разі проведення модернізації (табл. 3).

Результати розрахунків свідчать, про суттєве збільшення прямих витрат як основної складової

собівартості послуг та пропорційне збільшення питомої ваги загальногосподарських потреб та земельного податку. Звичайно, це призведе до збільшення тарифу на споживання води майже в 4,35 разів, що в свою чергу унеможливіє втілення запропонованого варіанту в практику негайно. Але, в свою чергу бездіяльність рано чи пізно призведе до катастрофи загальнонаціонального масштабу. І в такому випадку, обсяг понесених витрат буде непередбачувано великим.

Тому, пропонуємо взяти за основу розроблену програму поетапного оздоровлення (модернізації та реконструкції) основних засобів та втілювати в практику Програму реконструкції та модернізації основних гідротехнічних засобів УКДД (табл. 4). Така Програма має стати складовою Загальнодержавної цільової програми.

Таблиця 3. Прогнозна (планова) калькуляція з надання послуг, пов'язаних із подачею води УКДД на 2021 рік

Назва показника	Вартість витрат, грн./м ³	Питома вага, %
Прямі витрати, в т. ч.:	5,8016	82,47
прямі витрати на оплату праці	3,0434	43,26
прямі матеріальні витрати	0,1229	1,75
інші прямі витрати, в т. ч.:	2,6353	37,46
– оплата електроенергії на перекачку води	0,1513	2,15
Загальногосподарські витрати, у т. ч.:	0,6214	8,83
– капітальні видатки на оновлення та модернізацію основних засобів (10 % від прямих витрат)	0,5802	8,25
Земельний податок	0,6122	8,70
Всього витрат	7,0352	100,00
ПДВ 20 %	1,4070	X
Всього з ПДВ 20 %	8,4422	X

Джерело: особисті розрахунки авторів на основі дослідження складу гіпотетичних витрат на реконструкцію та модернізацію УКДД.

Таблиця 4. Програма реконструкції основних гідротехнічних засобів УКДД як складова Загальнодержавної цільової соціальної програми «Питна вода України 2022-2026 рр.»

Види робіт (етапи реалізації)	Обґрунтування
I. Гідротехнічні споруди каналу Дніпро-Донбас	
1. Виготовлення проєктів та технічної документації:	<p>1. Реконструкція та капітальні ремонти Головної водозабірної споруди та насосно-силового обладнання каналу Дніпро-Донбас необхідні для забезпечення виконання функцій Управління каналу Дніпро-Донбас з задоволення потреб споживачів у якісній питній воді.</p> <p>2. Якість води в руслі каналу та водосховищах напряму впливає на якість води, яка буде подана на питні потреби споживачам. Природна якість води в водосховищах каналу має перевищення нормативних вимог по жорсткості води та сухому залишку в 1,5-2 рази, що робить її непридатною для господарсько-побутових потреб.</p> <p>3. Параметр «жорсткість» води не може бути повністю усунений хімічними чи іншими технологіями очищення води, крім здійснення водообміну («промивка дніпровською водою» русла та водосховищ каналу). Після проведення водообмінів, якість води по жорсткості та сухому залишку у руслі каналу та водосховищах відповідає нормативним показникам і не потребує додаткового очищення водоканалами за цими параметрами, а також вода покращується по іншим хімічним, біологічним та органолептичним показникам.</p> <p>4. Канал Дніпро-Донбас і міськводоканали виступають єдиним комплексом за допомогою якого здійснюється забезпечення населення питною водою: канал Дніпро-Донбас здійснює «грубу» попередню очистку води шляхом проведення водообмінів, а водоканали здійснюють «чистове» доочищення води відповідно гігієнічних вимог до «води питної», призначеної для споживання людиною.</p>
1.1. Реконструкція гідротехнічної споруди каналу Дніпро-Донбас насосної станції №3	
1.2. Реконструкція гідротехнічної споруди каналу Дніпро-насосної станції №4	
1.3. Реконструкція гідротехнічної споруди каналу Дніпро-Донбас насосної станції №5	
1.4. Реконструкція гідротехнічної споруди насосної станції №12 каналу Дніпро-Донбас з модернізацією обладнання	
1.5 Капітальний ремонт будівлі насосної станції №2 з модернізацією обладнання каналу Дніпро-Донбас	
1.6. Реконструкція ГВС з модернізацією обладнання каналу Дніпро-Донбас	
2. Виконання робіт:	
2.1. Капітальний ремонт будівлі насосної станції №1	
2.2. Капітальний ремонт будівлі Головної водозабірної споруди	
2.3. Реконструкція покрівлі будівлі насосної станції №1	
2.4. Реконструкція покрівлі будівлі Головної водозабірної споруди	
2.5. Реконструкція підстанції ГВС каналу Дніпро-Донбас	
II. Лабораторія моніторингу вод	
Виконання робіт та оновлення обладнання лабораторії сучасним контрольно-аналітичним обладнанням.	Лабораторія моніторингу вод Управління каналу Дніпро-Донбас здійснює контроль якості води по 24-ти хімічних та гідробіологічних показниках по всій трасі каналу (263 км): русло каналу, дренажно-відвідна мережа, водосховища, скидна дільниця каналу.

Висновки та перспективи подальших розвідок

В результаті проведеного дослідження щодо технічного стану обладнання Управління каналу Дніпро-Донбас встановлена придатність основних засобів на рівні 12%. Поряд з тим, акцентовано, що Канал Дніпро-Донбас має потенціал до збільшення обсягів подачі води споживачам і залучення (підключення до забору води) додаткових мереж водоканалів. Канал має значний потенціал, так, за допомогою 12-ти насосних станцій каналу вода перекачується по руслу та подається у водосховища, а міськводоканалами здійснюється забір води з каналу та подальше її очищення і централізовану подачу населенню. Тому, реконструкція гідротехнічних споруд каналу Дніпро-Донбас та їх капітальний ремонт є більш доцільними, ніж побудова нових додаткових очисних споруд.

Детальний аналіз облікової політики управління в частині формування обсягу та складу витрат (видатків) свідчить про значні обмеження асигнувань в частині здійснення реконструкцій технічного обладнання. Такі обмеження регламентовані діючою нормативною базою щодо діяльності бюджетних установ як в цілому, так і досліджуваного УКДД, що унеможлиблює отримання додаткового фінансування з державного бюджету. На наше глибоке переконання, єдиним механізмом зміни умов функціонування Управління каналу Дніпро-Донбас є державні цільові програми або іноземні інвестиції. Другий варіант є не зовсім доречним, УКДД є стратегічним державним підприємством.

В процесі проведеного дослідження, дійшли висновку, що на сьогоднішній день існує ціла низка державних цільових програм, направлених на покращення та розвиток водного господарства України. В тому числі, однією з таких програм є Загальнодержавна цільова соціальна програма «Питна вода України на 2022—2026 роки», яка спрямована на покращення якості питної води із систем централізованого водопостачання, та надання її населенню в достатній кількості. Тому, пропонуємо керівництву УКДД здійснити всі заходи та стати учасниками цієї Програми. Такий підхід сприятиме проведенню реконструкції та капітальних ремонтів водозабірних споруд, які є початковим етапом в процесі постачання питної води населенню України. Розроблена нами Програма реконструкції основних гідротехнічних засобів УКДД має стати основою для формування кошторису витрат як складової Загальнодержавної цільової соціальної програми «Питна вода України на 2022-2026 роки».

Таким чином, проведене дослідження дало змогу актуалізувати проблемні питання у водогосподарській галузі: обладнання морально та фізично застаріле, має високий ступінь зносу, не виконує якісно своїх функцій та потребує термінової модернізації та оновлення. Можливими варіантами вирішення зазначених проблем є створення необхідних умов та розширення повноважень виконавців державних цільових програм в управлінні бюджетними коштами, які спрямовуються на поліпшення основних засобів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Держава — Вікіпедія. URL: <https://uk.m.wikipedia.org>.
2. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України №996-XIV. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/show/996-14>.
3. Закон України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» від 14.11.2019 №294-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/294-20#Text>.
4. Бюджетний кодекс України від 07.10.2010 №2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>.
5. Податковий кодекс України від 02.12.2010 №2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
6. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів, нематеріальних активів, запасів та щодо облікової політики суб'єкта державного сектору, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 23.01.2015. № 11. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-15#Text>.
7. Хмелюк А., Рукавіцина Н. Організація обліку та розподіл загальновиробничих витрат на державних підприємствах кримінально-виконавчої служби. *Економічний аналіз*. Тернопіль. 2020. Т. 30. № 3. С. 212-219.

REFERENCES

1. State – Wikipedia. Retrieved from: <https://uk.m.wikipedia.org>
2. The Law of Ukraine On Accounting and Financial Reporting in Ukraine (1999) dated 16.07.1999, No. 996. Kyiv: Rada.
3. Law of Ukraine "On the State Budget of Ukraine (2020) dated 14.11.2019, No.294. Kyiv: Rada.
4. Budget Code of Ukraine. (2010). dated 07.10.2010, No.2456. Kyiv: Rada.
5. Tax Code of Ukraine (2010) dated 02.12.2010, No.2755. Kyiv: Rada.
6. Methodical recommendations on accounting of fixed assets, intangible assets, inventories and on the accounting policy of the public sector entity (2015). dated 23.01.2015, No.11. Kyiv: Rada.
7. Khmelyuk, A., & Rukavitsina, N. (2020). The organization of accounting and distribution of general production costs at state enterprises of the penitentiary service. *Economic analysis*, 30(3), 212-219.